

Interoil Exploration And Production ASA
c/o Advokatfirmaet Schjødt AS
Postboks 2444 Solli
0201 Oslo

Deres ref

Vår ref
24/4799-

Dato
28. mars 2025

Svar på klage på vedtak om overtredelsesgebyr for forsinket finansiell rapportering

1. INNLEDNING

Finansdepartementet viser til klage datert 17. juli 2024 fra Interoil Exploration And Production ASA (Interoil) over Finanstilsynets vedtak av 2. juli 2024 om ileggelse av overtredelsesgebyr på NOK 390 000 for overtredelse av verdipapirhandelloven (vphl.) § 5-5 første ledd om forsinket finansiell rapportering.

Finanstilsynets myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr for forsinket finansiell rapportering følger av vphl. § 21-3 andre ledd, jf. § 5-5.

Finansdepartementet er klageinstans over Finanstilsynets vedtak, jf. forvaltningsloven § 28 (fvl.).

Klagen er rettidig fremsatt. Departementet finner at vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. fvl. §§ 29 og 32.

Klagen tas **ikke** til følge.

2. SAKENS BAKGRUNN

Finansdepartementet tar i det følgende utgangspunkt i Finanstilsynets beskrivelse av sakens bakgrunn, som departementet slutter seg til.

Interoil ble ved Finanstilsynets vedtak 2. juli 2024 ilagt et overtredelsesgebyr på NOK 390 000 for overtredelse av vphl. § 5-5 første ledd om forsinket finansiell rapportering, jf. vphl. § 21-3 andre ledd.

Interoil offentliggjorde revidert årsrapport for 2023 den 8. mai 2024, og skulle etter loven ha offentliggjort årsrapporten senest fire måneder etter regnskapsårets utgang, dvs. innen 30. april 2024, jf. vphl. § 5-5 første ledd.

Finanstilsynet sendte varsel om vedtak om overtredelsesgebyr til Interoil datert 23. mai 2024. Varselet ble ikke besvart.

Finanstilsynets vedtak 2. juli 2024 om illeggelse av overtredelsesgebyr ble påklaget ved klageskriv 17. juli 2024 fra advokat Audun Bondkall ved advokatfirmaet Schjødt AS. Klagen omfatter kun overtredelsesgebyrets størrelse. Finanstilsynet oversendte klagesaken til Finansdepartementet 18. september 2024.

3. RETTSLIG GRUNNLAG

Verdipapirhandelloven § 5-5 første ledd lyder:

«(1) Utstederen skal utarbeide årsrapport i henhold til bestemmelser fastsatt i og i medhold av denne lov. Årsrapporten skal offentliggjøres senest fire måneder etter regnskapsårets utgang. Utstederen skal sørge for at årsrapporten forblir offentlig i minst ti år.»

Offentliggjøring og lagring skal skje i samsvar med vphl. § 5-12 første ledd.

Verdipapirhandelloven § 21-3 andre ledd lyder:

«(2) Finanstilsynet kan ilegge foretak som nevnt i § 19-1 annet ledd overtredelsesgebyr dersom foretakets finansielle rapportering eller rapportering om betaling til myndigheter, ikke er i samsvar med lov eller forskrift. Klage over slikt vedtak følger reglene i § 19-12.»

Når det gjelder vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr mot foretak, viser verdipapirhandelloven § 21-9 annet ledd til forvaltningsloven § 46 første ledd.

Forvaltningsloven § 46 første ledd lyder:

«Når det er fastsatt i lov at det kan ilegges administrativ sanksjon overfor et foretak, er skyldkravet uaktsomhet med mindre noe annet er bestemt. Med foretak menes selskap, samvirkeforetak, forening eller annen sammenslutning, enkeltpersonforetak, stiftelse, bo eller offentlig virksomhet.»

I verdipapirhandelloven § 21-14 og forvaltningsloven § 46 annet ledd er det angitt momenter som det kan tas hensyn til, både ved spørsmålet om et administrativt gebyr skal ilegges og ved den individuelle utmålingen. Blant annet kan det legges vekt på overtredelsens grovhet,

graden av skyld, om det foreligger gjentakelse, foretakets økonomiske evne og om foretaket ved tiltak kunne ha forebygget overtredelsen.

4. FINANSTILSYNETS VEDTAK

I vedtak datert 2. juli 2024 konstaterer Finanstilsynet at kravet om offentliggjøring av periodisk finansiell rapportering etter verdipapirhandelloven ikke er oppfylt, og at de objektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr etter vphl. § 21-3 andre ledd er oppfylt.

Finanstilsynet finner også at de subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr etter verdipapirhandelloven er oppfylt. Finanstilsynet legger til grunn at en eller flere personer som handlet på vegne av foretaket, har opptrådt uaktsomt med hensyn til sine informasjonsplikter til markedet. Det er påpekt at det stilles strenge krav til noterte foretaks aktsomhet, og at det forventes at aktører i verdipapirmarkedet treffer de foranstaltninger som er nødvendig for at årsrapporten kan offentliggjøres rettidig.

I vurderingen av om et overtredelsesgebyr etter verdipapirhandelloven skal ilegges, viser Finanstilsynet til at forsinkelsen er klar og alvorlig, og at det anses nødvendig å ilegge overtredelsesgebyr i henhold til vphl. § 21-3 andre ledd. Finanstilsynet uttaler videre:

«Korrekt og rettidig finansiell rapportering er en av de grunnleggende og vesentlige plikter børsnoterte foretak har overfor aksjonærene og andre markedsaktører. Slik informasjon er av avgjørende betydning for investorenes investeringsbeslutninger, og har således direkte betydning for kursutviklingen i de aktuelle finansielle instrumentene. Allmennpreventive hensyn og hensyn til likebehandling tilsier at overtredelsesgebyr bør ilegges i denne sak.»

Ved utmålingen viser Finanstilsynet til at utgangspunktet for vurderingen av overtredelsesgebyrets størrelse er knyttet til foretakets markedsverdi per 1. januar i det året årsrapporten skal offentliggjøres, men slik at det må foretas en konkret vurdering av hvert enkelt tilfelle om det foreligger forhold som tilsier at dette utgangspunktet bør fravikes. Det fremgår av vedtaket at det er lagt vekt på at Finanstilsynet tidligere har ilagt foretaket overtredelsesgebyr for forsinket rapportering av årsrapporten for 2020.

Ut fra en samlet vurdering av forholdene i saken og Finanstilsynets praksis på området, ila Finanstilsynet et overtredelsesgebyr på NOK 390 000 for overtredelse av verdipapirhandelloven § 5-5 første ledd, jf. § 21-3 annet ledd.

5. KLAGERS ANFØRSLER

I klageskriv 17. juli 2024 anerkjenner Interoil at årsrapporten er offentliggjort for sent og bestrider ikke at det foreligger grunnlag for et overtredelsesgebyr. Interoil ber om at størrelsen på overtredelsesgebyret revurderes.

Interoil anfører flere grunner til å nedjustere overtredelsesgebyrets størrelse.

For det første anfører Interoil at overtredelsesgebyrets størrelse er uvanlig høyt sammenlignet med det som er ilagt i lignende saker. Det er i den anledning påpekt at offentliggjorte vedtak fra andre saker viser at NOK 235 000 er det høyeste gebyret ilagt for forsinket offentliggjøring av regnskaper de siste fem årene. Interoil ser ingen grunn til at det skal bli ilagt et vesentlig høyere gebyr enn det som typisk er ilagt i lignende saker.

For det andre anfører Interoil at selskapet har en lav markedsverdi og begrensede ressurser, noe som tilsier et lavere gebyr, jf. vphl. § 21-14 og fvl. § 46.

For det tredje anfører Interoil at forsinkelsen var et resultat av uforutsette vanskeligheter med å få ESEF-versjonen av årsregnskapet klart i tide. Forsinkelsen var ifølge Interoil av kortvarig art, idet årsregnskapet ble offentliggjort åtte dager etter fristen. Videre anfører Interoil at forsinkelsen ikke var forsettlig eller på noen måte gjort for å tjene Inter oils interesse på bekostning av tredjeparter.

For det fjerde anfører Interoil at den tidligere forsinkelsen som fant sted i 2021 med hensyn til årsregnskapet for 2020 ikke bør begrunne et unormalt høyt overtredelsesgebyr i den gjeldende saken. Forsinkelsen i 2021 utgjorde en uvanlig og ekstraordinær hendelse fordi den oppsto i en situasjon der selskapet fortsatt slet med virkningene av covid-pandemien.

6. FINANSTILSYNETS MERKNADER TIL KLAGEN

I oversendelsesbrevet til Finansdepartementet 18. september 2024 har Finanstilsynet gjennomgått og vurdert anførselene i klagen. Anførselene gir etter Finanstilsynets syn ikke grunn til å oppheve eller omgjøre vedtaket.

Finanstilsynet bemerker for det første at overtredelsesgebyrets størrelse er utmålt etter praksis i lignende saker. Om dette skriver Finanstilsynet:

«Som det fremkommer av Finanstilsynets vedtak punkt 4.3 følger det av Finanstilsynets retningslinjer og praksis at overtredelsesgebyrets størrelse i utgangspunktet knyttes til foretakets markedsverdi per 1. januar i det året årsrapporten skal offentliggjøres, men slik at det må foretas konkret vurdering av hvert enkelt tilfelle av om det foreligger forhold som tilsier at dette utgangspunktet bør fravikes. Det er tatt utgangspunkt i den årlige kursnoteringsavgiften ved Oslo Børs som for 2024 var NOK 109,5 pr. million i markedsverdi, men med et minimum på NOK 259 000 og et maksimum på NOK 2 088 000. Utgangspunktet for vurderingen i denne saken var foretakets årlige kursnoteringsavgift for 2024, som utgjorde NOK 259 000. En slik praksis knyttet til kursnoteringsavgiften, som igjen er fastsatt ut fra foretakets markedsverdi, ivaretar hensynet til konkret rimelighet og proporsjonalitet. Dessuten er dette i tråd med langvarig praksis og ivaretar hensynet til likebehandling og forutsigbarhet.»

Med hensyn til Finanstilsynets vektlegging av at den samme overtredelsen skjedde i 2021, og klagers anførsel om at dette forholdet ikke kan vektlegges som følge av at forsinkelsen skyldtes ettervirkninger av covid-19, viser Finanstilsynet til at klagen på vedtaket om

overtredelsesgebyr i 2021 ikke ble tatt til følge i Finansdepartementets vedtak 15. februar 2023.

Når det gjelder Interails anførsel om at forsinkelsen skyldes uforutsette vanskeligheter med å få ESEF-versjonen av årsregnskapet ferdig i tide, bemerker Finanstilsynet at det ikke kan se at dette er en formildende omstendighet. Videre skriver Finanstilsynet:

«Det stilles strenge krav til noterte foretaks aktsomhet slik at de kan oppfylle sine informasjonsplikter til markedet rettidig. Det har vært krav om å benytte ESEF i flere år og er noe det må kunne forventes at noterte foretak klarer å håndtere. Finanstilsynet viser til at flere foretak er ilagt overtredelsesgebyr der begrunnelsen for forsinkelsen har vært vanskeligheter med å få ESEF-versjonen av årsregnskapet ferdig i tide.»

Med hensyn til Interails anførsel om at forsinkelsen ikke var forsettlig eller var gjort for å tjene foretakets interesse på bekostning av tredjeparter, bemerker Finanstilsynet at hvert vurderingsmoment i vedtaket er kommentert, og at Finanstilsynet har vært tydelig på om et moment er vektlagt eller ikke.

Med hensyn til forsinkelsens varighet på åtte dager, bemerker Finanstilsynet at etter tidligere forvaltningspraksis anses én dags forsinkelse som hverken spesielt langvarig eller kortvarig. Forsinkelsens lengde tilsier således ikke lavere gebyr. En forsinkelse på åtte dager anses som klar og alvorlig i forhold til reglene om periodisk rapportering og formålet som de skal ivareta.

Når det gjelder Interails anførsel om at foretakets markedsverdi og begrensede ressurser tilsier et lavere overtredelsesgebyr, bemerker Finanstilsynet:

«Foretakets markedsverdi har variert mye. Ved årsskiftet var den rundt MNOK 100, men er nå vesentlig redusert etter å ha rapportert feil tall i Q1 rapporten.¹ Det er som nevnt tatt utgangspunkt i minimumsgebyret for forsinket rapportering av årsrapporten som er skjerpet på grunn av gjentakelse. Det forutsettes at et børsnotert foretak har tilstrekkelig internkontroll, kompetanse og ressurser til å kunne forestå regnskapsavleggelsen. Etter Finanstilsynets oppfatning er korrekt og rettidig finansiell rapportering en av de grunnleggende og vesentlige plikter børsnoterte foretak har overfor aksjonærene og andre markedsaktører. Slik informasjon er av avgjørende betydning for investorenes investeringsbeslutninger, og har således direkte betydning for kursutviklingen i de aktuelle finansielle instrumentene. Det tilsier at det reageres strengt ved slike overtredelser. I særdeleshet gjelder det hvor det som her, foreligger nye brudd på de samme bestemmelsen som de tidligere er gebyrlagt for. Etter Finanstilsynets praksis tilsier ikke foretakets markedsverdi og ressurser et lavere overtredelsesgebyr i denne saken.»

¹ <https://newsweb.oslobors.no/message/626786>

7. FINANSDEPARTEMENTETS VURDERING

7.1. Vurdering av om det foreligger en overtredelse

For å ilegge overtredelsesgebyr må det foreligge et objektivt brudd på reglene om periodisk rapportering, jf. vphl. § 21-3 andre ledd. Det er ikke omtvistet at det foreligger et objektivt brudd på rapporteringsreglene i vphl. § 5-5. Departementet slutter seg til Finanstilsynets vurdering på dette punktet.

Videre må de subjektive vilkårene være oppfylt. Skyldkravet ved ileggelse av overtredelsesgebyr er uaktsomhet, jf. vphl. § 21-9 andre ledd og fvl. § 46 første ledd. Departementet er kommet til at det er utvist uaktsomhet på foretakets hånd ved ikke å offentliggjøre årsrapporten for regnskapsåret 2023 innen fristen. Departementet er enig med Finanstilsynet i at det må stilles strenge krav til noterte foretaks aktsomhet slik at de kan oppfylle sine informasjonsplikter til markedet rettidig. Når dette ikke er gjort i den foreliggende saken, utgjør det et avvik fra de krav man med rimelighet må kunne stille til foretaket. Departementet kan ikke se at det foreligger noen grunner som gjør at foretaket ikke er å bebreide for denne forsinkelsen.

Både de objektive og subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er dermed oppfylt.

7.2. Vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og overtredelsesgebyrets størrelse

Innledningsvis bemerker departementet at Finanstilsynets vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr er hjemlet i vphl. § 21-3 og fvl. § 46 første ledd, jf. vphl. § 21-9 andre ledd, mens overtredelsesgebyrets størrelse er fastsatt i tråd med vphl. § 21-14, jf. fvl. § 46 andre ledd. Vphl. § 21-14 kommer imidlertid både til anvendelse i vurderingen av om gebyr skal ilegges, og vurderingene vil kunne gli noe over i hverandre.

Departementet har kommet til at det skal ilegges overtredelsesgebyr i henhold til vphl. § 21-3 andre ledd, jf. § 21-14 og fvl. § 46.

Offentliggjøring av periodisk finansiell informasjon er en av de grunnleggende pliktene noterte foretak er pålagt. Den finansielle rapporteringsplikten har avgjørende betydning for investorenes investeringsbeslutninger, og kan direkte påvirke kursutviklingen i de aktuelle finansielle instrumentene. Korrekt og rettidig finansiell rapportering er sentrale og vesentlige plikter for børsnoterte foretak. Det forutsettes at et børsnotert foretak har tilstrekkelig internkontroll, kompetanse og ressurser til å etterleve plikten, og departementet viser til at bedre interne rutiner kunne ha forebygget overtredelsen. Finansdepartementet anser det derfor nødvendig å ilegge overtredelsesgebyr.

Som et utgangspunkt for vurderingen av overtredelsesgebyrets størrelse legger departementet til grunn at overtredelsesgebyret skal utgjøre en forholdsmessig og tilstrekkelig preventiv reaksjon på overtredelsen, se Prop.96 LS (2018-2019) punkt 7.6.5.5,

side 119. De opplistede momentene er ikke uttømmende, jf. «kan» i henholdsvis vphl. § 21-14 og fvl. § 46 (2).

Departementet har i likhet med Finanstilsynet tatt utgangspunkt i at overtredelsesgebyrets størrelse i utgangspunktet skal knyttes til foretakets markedsverdi per 1. januar i det året årsrapporten skal offentliggjøres.² Departementet tar derfor utgangspunkt i foretakets årlige kursnoteringsavgift for 2024, fastsatt ut fra foretakets markedsverdi, som utgjorde NOK 259 000. Departementet vil i det videre foreta en konkret vurdering av om det foreligger forhold som tilsier at dette utgangspunktet bør fravikes.

Departementet legger i likhet med Finanstilsynet vesentlig vekt på at forsinkelsen varte i åtte dager. Departementet vurderer forsinkelsen som klar og alvorlig, sett i lys av de særlige hensynene til investorbeskyttelse og tilliten til markedet som reglene om finansiell rapportering beskytter. Departementets vurdering er derfor at forsinkelsens varighet ikke tilsier en reduksjon i overtredelsesgebyrets størrelse.

Videre er departementet enig med Finanstilsynet i at uforutsette vanskeligheter med å få ESEF-versjonen av årsregnskapet klart i tide ikke er en formildende omstendighet. Det stilles strenge krav til noterte foretaks informasjonsplikter til markedet, og krav om å benytte ESEF har eksistert i flere år. Det må forventes at profesjonelle aktører i det norske verdipapirmarkedet har på plass interne rutiner som sikrer at foretaket etterlever regulatoriske krav.

Departementet kan heller ikke se at det faktum at forsinkelsen hverken var forsettlig eller gjort for å tjene Interails interesse på bekostning av tredjeparter, kan begrunne et lavere overtredelsesgebyr i denne saken.

Klager har anført at en tidligere overtredelse ikke bør begrunne et økt overtredelsesgebyr i den gjeldende saken. Interail viser til at den tidligere forsinkelsen som fant sted i 2021 oppsto i en situasjon der selskapet fortsatt slet med virkningene av covid-pandemien, og dermed utgjorde en uvanlig og ekstraordinær hendelse.

Det følger av vphl. § 21-14 nr. 8, jf. fvl. § 46 andre ledd bokstav f, at det i utmålingen av den administrative sanksjonen kan tas hensyn til «om det foreligger gjentakelse». Departementet viser til at overtredelsen fra 2021 også gjaldt brudd på reglene om finansiell rapportering etter vphl. § 5-5 første ledd, og at Finansdepartementet ikke tok klagen til følge.³

Departementet viser til sitt vedtak 15. februar 2023:

«Når det gjelder klagers anførsler knyttet til pandemien, er departementet enig i Finanstilsynets vurdering om at disse vanskelighetene er forhold som burde ha vært avklart i god tid før fristen for offentliggjøring av årsrapporten. Departementet slutter seg

² Se Finanstilsynets retningslinjer for overtredelse av reglene om finansiell rapportering, under «Utmåling av overtredelsesgebyr»: [Over-tredelses-gebyr, suspensjon og stans av handel - Finanstilsynet.no](https://www.finanstilsynet.no/over-tredelses-gebyr-suspensjon-og-stans-av-handel)

³ [Vedtaket om overtredelsesgebyr – Interail Exploration and Production ASA - Finanstilsynet.no](https://www.finanstilsynet.no/vedtak-om-over-tredelses-gebyr-interoil-exploration-and-production-asa)

også til Finanstilsynets vurdering om at årsrapport og revisjonsberetning uansett burde kunne ferdigstilles med et forbehold i revisjonsberetningen. Når dette ikke er gjort, er det et avvik fra de krav man med rimelighet må kunne stille.»

Finansdepartementet fant altså ved klagebehandlingen av den forrige overtredelsen at Interoil både kunne og burde ha innrettet seg for å overkomme hindringene som oppstod som følge av pandemien. Departementet fastholder denne vurderingen. På denne bakgrunn legger departementet, i likhet med Finanstilsynet, vesentlig vekt på gjentakelsesmomentet.

Interoil har anført at et overtredelsesgebyr på NOK 390 000 er uvanlig høyt sammenlignet med det som er ilagt i lignende saker. Departementet viser til at Finanstilsynet har tatt utgangspunktet i den årlige kursnoteringsavgiften for foretaket ved Oslo Børs i 2024, men at den endelige størrelsen på overtredelsesgebyret beror på en konkret vurdering av relevante forhold. Overtredelsesgebyrets størrelse kan derfor variere fra sak til sak. I denne saken utgjør gjentakelselementet et skjerpene moment. Departementet slutter seg til Finanstilsynets vurdering av at et gebyr på NOK 390 000 er en proporsjonal reaksjon i denne saken.

Samlet sett finner departementet at et overtredelsesgebyr på NOK 390 000 utgjør en rimelig reaksjon for overtredelsen av vphl. § 5-5 første ledd. Departementet har i sin vurdering lagt særskilt vekt på gjentakelsesmomentet, og at forsinkelsen må karakteriseres som klar og alvorlig.

8. VEDTAK

Klagen tas **ikke** til følge.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. fvl. § 28.

Med hilsen

Åse Natvig (e.f.)
avdelingsdirektør

Lydia Omang
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Finanstilsynet